Fazele istorice ale statului cehoslovac

Odată constituit statul cehoslovac, el şi-a dat o solidă organizaţie internă, pe baze principiale democratice.

Grija de căpetenie i-a fost: organizarea şi întărirea armatei, înzestrarea ei cât mai bine. Politica militară defensivă, ajutată de o activă organizaţie industrială, a format obiectul preocupărilor permanente ale guvernelor cehoslovace.

Pe planul extern aceeaşi politică defensivă a fost urmărită şi realizată prin încheerea de acorduri şi de alianţe.

Mica Înţelegere, alianţa cu Franţa, alianţa cu Rusia Sovietică, au format cuirasa politică defensivă a statului cehoslovac.

In mod progresiv, această politică a dezvoltat acţiunea ei internaţională pe planul unei colaborări între popoare.

Imbunătăţirea relaţiunilor cu vecinii şi o organizare economică a Europei centrale au format unul din obiectivele principale ale străduinţelor cehoslovace.

INAINTE DE MUENCHEN

In 1935 e vorba de un pact de neagresiune între Germania şi Cehoslovacia.

Cancelarul Hitler oferă acest pact cu două condiţiuni: Cehoslovacia să renunţe la alianţa ei cu Rusia Sovietică şi să rezolve problema sudeţilor germani. Pactul nu se încheie.

Mişcarea autonomistă sudetă se desfăşoară din ce în ce mai accentuat încurajată de Berlin.

In Aprilie, 1938, la congresul de la Karlovivary, d. Konrad Henlein anunţă cele opt puncte cari formează revendicările sudeţilor. Praga nu le acceptă.

Mişcarea sudetă progresează din ce în ce mai ameninţător. Incep să se agite şi celelalte minorităţi.

La 3 August soseşte la Praga misiunea engleză sub prezidenţia lordului Runciman. Acţiunea acestei misiuni începe greu.

La 10 Septembrie d. Beneş adresează poporului un mesaj la unire.

La 12 Septembrie, Fuehrerul Reichului, d. Hitler, rosteşte un discurs la Nuernberg, spunând că Reichul nu mai admite târgueli şi că problema sudetă trebue imediat rezolvată.

La 13 Septembrie se produc ciocniri în regiunea sudetă.

D. Chamberlain la iniţiativa unei întrevederi cu d. Hitler şi adresează în acest sens o telegramă Fuehrerului care acceptă să se fixeze întrevederea la Berchtesgaden.

Se întrerup negocierile între sudeţi şi Praga.

La 15 Septembrie, Henlein adresează o proclamaţie cerând alipirea regiunei sudete la Reichul german.

Praga respinge orice idee de plebiscit.

Lordul Runciman depune raportul asupra misiunei sale.

D-nii Daladier şi Bonnet pleacă la Londra unde împreună cu d-nii Chamberlain şi Halifax cad de acord asupra unor propuneri cari au fost imediat trimise la Praga.

D. Beneş şi guvernul cehoslovac acceptă la 21 Septembrie propunerile franco-engleze.

Intre timp situaţia se agravează prin revendicările Poloniei şi Ungariei.

Se pregăteşte a doua întrevedere Chamberlain — Hitler.

La 22 Septembrie guvernul cehoslovac demisionează şi se constitue un nou guvern sub prezidenţia generalului Sirovy. Preşedintele Beneş adresează un nou mesaj către ţară.

Tot la 22 Septembrie soseşte la Godesberg d. Chamberlain şi are loc a doua întrevedere cu d. Hitler.

Cancelarul nu se mai menţine la punctele stabilite la prima întrevedere. Inainte de a părăsi Godesberg-ul d. Hitler remite d-lui Chamberlain un memorandum conţinând pretenţiile ultime ale Germaniei. Se cere între altele cedarea imediată a teritoriilor unde populaţia germană e de 70—75%, plebiscit în celelalte districte.

La 25 Septembrie d-nii Daladier şi Bonnet pleacă din nou la Londra.

Emoţiunea este generală.

Se află că Praga refuză acceptarea condiţiilor germane.

La 26 Septembrie d. Roosevelt, preşedintele Statelor Unite, adresează direct telegrafic d-lor Hitler şi Beneş un apel la înţelegere pentru salvarea păcii.

In aceeaşi zi d. Hitler rosteşte un violent discurs la Berlin cu concluzia că d. Beneş are de ales: ori războiul ori pacea prin acceptarea condiţiilor germane.

La 27 Praga respinge condiţiile memorandum-ului german şi se menţine pe planul propunerilor franco-britanice.

Se mobilizează în Franţa.

Se dau ordine de mobilizare flotei britanice. Emoţia e generală. Războiul pare inevitabil; se evacuează Parisul. Ciocniri sângeroase au loc între gărzile d-lui Henlein şi trupele cehe.

D. Chamberlain se adresează d-lui Mussolini. Preşedintele Roosevelt trimete deasemenea un mesaj d-lui Mussolini.

La 28 Septembrie soarele reapare: se anunţă întrevederea de la Muenchen între d-nii Hitler, Mussolini, Chamberlain şi Daladier.

La 29 Sept. se încheie cunoscutul acord de la Muenchen.

Praga este obligată să-l accepte.

Câteva zile în urmă se pronunţă şi sentinţa arbitrală de la Viena care soluţionează diferendul ungaro-cehoslovac cu privire la Rusia subcarpatică, ale cărei frontiere sunt fixate prin acest arbitraj.

Au trecut de atunci mai puţin de cinci luni şi au survenit evenimentele recent cunoscute cari în cinci zile au şters de pe harta Europei statul cehoslovac.

Distribuirea plugurilor dăruite de M. S. Regele sătenilor din Prahova

Ploeşti, 16 Martie

M. S. Regele Carol II-lea cu ocazia noului an spre a recompensa pe cei mai buni gospodari din ţară a dăruit un număr de pluguri, din care judeţului nostru îi revin 23.

Distribuirea acestor pluguri se va face sătenilor aleşi de reprezentanţii fundaţiilor culturale regale „Principele Carol" în cadrul unei deosebite solemnităţi la care vor participa d. col. Ep. Arghiropol, prefectul judeţului, magistrat Căplescu preşedintele comitetului căminelor culturale din Prahova, Toma Socolescu directorul serv. agricol şi alţii.

Sătenii cari vor primi plugurile au fost aleşi din următoarele comune: Cocorăşti, Puchenii Moşneni, Bordeni, Măgureni, Bărcăneşti, Adâncata, Poiana Câmpina, Brebu, Bobolia, Fulga de Sus, Boldeşti, Sălcile, Vălcăneşti, Proviţa, Drăgăneşti, Brătăşanca, Gornetul-Cricov, Bucov, Târgusorul Nou, Ceptura de Sus, Poenarii Burchi, Trestieni şi Floreşti.

PLECAREA DUCELUI DE SAXA COBURG GOTHA

Joi dimineaţă ducele de Saxa Coburg Gotha a părăsit Capitala, împreună cu suita sa.

Până la Giurgiu, ducele de Coburg a fost însoţit de d-nii Vlahide, secretar general al preşedinţiei Consiliului de miniştri; colonel Ghigorţ, prefectul judeţului Vlaşca, prof. V. Ispir, general Livezeanu, V. Serdaru, general dr. Iliescu, dr. Hamat, ing. Meţianu, ing. Dimescu şi Gh. Dumitrescu.

Primirea făcută la Giurgiu

Giurgiu, 16 Martie

In vederea trecerii prin portul nostru a ducelui de Saxa Coburg Gotha, preşedintele comitetului internaţional al foştilor luptători, autorităţile noastre, în frunte cu d. col. Traian Ghigorţ, au luat măsurile cuvenite.

La ora 12 se aflau în faţa prefecturii judeţului, membrii şi preşedinţii tuturor asociaţiilor, centrul premilitar Giurgiu, asociaţia învăţătorilor vlăsceni şi detaşamente de străjeri de la şcoalele secundare din oraşul nostru, cum şi un public numeros.

Se mai aflau prezenţi d-nii Al. Navrea, primarul oraşului; col. I. Popescu, comandantul garnizoanei, col. Al. Mavra, subinspector premilitar; Mihail Nicolau, consul general român la Rusciuk; reprezentanţii autorităţilor, maior Mihail, comandantul pieţei; maior Cristache Ionescu, şeful de cabinet al prefecturii; Al. Dedu, şeful poliţiei; P. Venculescu, secretarul poliţiei.

La ora 1 jum., Ducele şi suita au sosit cu automobilele, descinzând la prefectură.

La ora 2, oaspeţii s'au îmbarcat pe yachtul „Domniţa Florica", frumos decorat, împreună cu persoanele oficiale din oraşul nostru; făcând o excursie pe Dunăre. Pe vas li s'a servit, în acelaş timp, şi masa.

La ora 4 jum., yachtul a acostat din nou la debarcaderul portului nostru, unde au debarcat oficialităţile noastre, după care vasul a plecat spre Rusciuk.

TRECEREA PRIN RUSCIUK

La ora 5, yachtul a acostat la debarcaderul Rusciuk, care era deasemeni frumos pavoazat cu drapele bulgare şi germane.

In întâmpinarea Ducelui au eşit d-nii general Cobalceff, reprezentantul M. S. Regelui Boris; Ganeff, prefectul judeţului; ing. Starceff, primarul Rusciukului; col. Ilincoff, comandantul garnizoanei; ofiţerii superiori şi numeros public.

Au vorbit apoi d. col. ŢANEFF, preşedintele Uniunii ofiţerilor de rezervă şi dr. Simionoff, din partea asociaţiei foştilor combatanţi.

La ora 10 jum. seara, Ducele de Saxa Coburg Gotha şi suita au plecat spre Sofia, cu un tren special.

Crima din com. Suhatu (Ilfov)

Un locuitor ucis cu ciomagul

Locuitorii Marin I. Ursei, Florea Stan Mocanu, Gheorghe Mihai, Stan Matei, Ştefan Manole şi Florea Manole, toţi din satul Suhatu, pendinte de comuna Budeşti (jud. Ilfov), au băut Joi după amiază împreună la o cârciumă din sus zisul sat.

Pela ora 6 jum. după terminarea chefului, au părăsit cârciuma spre a se înapoia acasă.

Beţi cum erau însă, pe drum s'au luat la ceartă şi apoi la bătae.

In încăerare, Florea Stan Mocanu a primit în cap. câteva lovituri de ciomag atât de puternice, încât s'a prăbuşit la pământ şi a încetat din viaţă.

Toţi ceilalţi — afară de Marin I. Ursei, care se află arestat la postul de jandarmi respectiv, — au dispărut.

Pentru Predeal

Primăria oraşului Predeal a convocat pe toţi proprietarii la 26 Martie, orele 10 dimineaţa, spre a se examina chestiunea lucrărilor urgente şi spre a se lua dispoziţiuni pentru realizarea lor.

Proprietarii din Predeal au desigur îndatorirea să fie prezenţi în număr cât mai mare, întrucât chestiunea ce urmează să fie examinată şi rezolvată este de o însemnătate deosebită, iar rezultatele ar putea să fie folositoare sau dăunătoare, după natura hotărîrilor ce se vor lua.

Este adevărat că Predealul nu s'a bucurat din punct de vedere edilitar de atenţiunea îndreptăţită de însuşirile sale incomparabile ca natură şi aer. Dacă el are astăzi electricitate şi apă, se datoreşte numai sforţărilor desfăşurate de câţiva oameni de bine. Este deci oportun să se imprime acestei staţiuni climaterice condiţiunile urbanistice necesare spre a fi pusă în adevărata sa valoare.

Este însă tot atât de adevărat că mijloacele pentru realizarea acestei opere de ordin administrativ nu pot să fie cerute numai proprietarilor de imobile. Căci nu trebue să se piardă din vedere două fapte incontestabile. Pe de o parte, deşi în marele număr de construcţiuni cari împodobesc Predealul s'au investit capitaluri considerabile, majoritatea lor nu produc nimic, ci din potrivă, reclamă cheltueli, fiind locuite de proprietari.

De aceea, este o chestiune nu numai de echitate pentru trecut şi prezent, dar şi de prevedere şi încurajare pentru viitor, ca sacrificiile cerute proprietarilor să fie just proporţionale cu destinaţia, sarcinile şi rentabilitatea imobilelor.

Proprietarii, având prilejul la acea adunare să-şi apere patrimoniul de neajunsuri eventuale, prezenţa lor se impune nu numai în folosul frumoasei staţiuni climaterice, dar şi în propriul lor interes. Ei trebue să ştie că, după noua lege administrativă, primăria poate, cu ajutorul majorităţii celor prezenţi, să ia orice dispoziţii şi angajamente pe contul lor: Deci sunt datori să se prezinte în cât mai mare număr.

Noui construcţii de sifoane subterane

Dela Societatea de telefoane s'au primit cereri de construcţie de sifoane subterane în următoarele puncte ale oraşului: 1) pe şoseaua Oltenita-Bucureşti; 2) str. Orhei-Teodor Speranţa; 3) str. Oiţelor-splaiul Unirei; 4) bulev. General Lambru-şoseaua gara Obor; 5) Dr. Calimache str. Ispilante şi 6) str. Căpitan Preoţescu.

Primăria Capitalei urmează să dea aprobare.

MUNCĂ ŞI ASIGURĂRI

Noui legiuiri muncitoreşti

Am fost totdeauna împotriva modificărilor cu orice preţ, modificărilor de legi care *trebuiau* schimbate, înainte de a fi fost experimentate...

Era acesta un atribut al defunctelor partide politice, care se simţeau datoare în clipa venirii lor la guvern, să „modifice".

Şi legislaţia noastră socială a suferit după urma acestor sisteme. Ne-a fost dat să vedem legi schimbate după un an dela aplicare şi apoi modificări la modificările făcute. Din acest punct de vedere, e bine să se revizuiască odată aşa zisul cod al muncii, cu atât mai mult cu cât vremurile s'au schimbat şi ele.

Foarte multe legiuiri muncitoreşti nu mai corespund vremurilor şi spiritului lor.

Ne guvernează o constituţie nouă, care a schimbat fundamental concepţia vieţii noastre în stat; pe făgaşul ei se cer îndrumate toate legiuirile noastre noui.

Legislaţia noastră muncitorească va trebui să urmeze firul ei conducător.

Tindem către o organizaţie corporatistă; a trebuit să organizăm corporaţiile de muncitori în primul rând — bine am făcut că le-am zis bresle — pentru a urmări de acum înainte ideea aceasta în toată legislaţia muncitorească.

Experienţa ne-a dovedit inutilitatea unor instituţii, concepţia statului nou ne impune şi în sectorul acesta, social, alte imperative.

De aceea găsim legitime în clipa de faţă şi mai mult decât oricând îndreptăţite, anunţatele modificări ale legislaţiei noastre muncitoreşti.

Se intenţionează modificarea legii Camerelor de muncă, acelor visate parlamente muncitoreşte, ale democraţiei integrale, dela care muncitorii aşteptau bucuria existenţei lor întunecate.

Aşa erau vremurile şi aşa se creeau instituţiile muncitoreşti.

Astăzi, breasla este nucleul organizării profesionale, în jurul ei vor gravita interesele colectivităţii, şi prin ea profesiunile îşi vor cerceta interesele, îşi vor filtra năzuinţele.

Camerele de muncă vor fi de acum înainte simple organe de control de sinteză şi de coordonare a acestor năzuinţe.

Vor fi conduse firesţe de muncitori, aleşi sau impuşi după alte sisteme decât cele de până acum, ele trebuind să rămână în vârful piramidelor... şi piramida să cupindă în construcţia ei, elita valorilor necontestate.

Se va modifica fundamental şi ca concepţie şi ca structură legea jurisdicţiei profesionale, izvorită odinioară din perimata concepţie a justiţiei populare.

Experienţa a dovedit nepractică *întrebuinţarea* asesorilor; este nevoe să creem judecătorul unic, dar specializat, *simplificând cât mai mult formele procedurale.*

Dealtfel, acesta a fost unicul scop al acestei jurisdicţii profesionale.

Iată deocamdată spiritul în care se vor modifica cele două legiuiri de bază ale legislaţiei noastre muncitoreşti.

Impreună cu legea breslelor, vor forma pivotul acestei legislaţii.

Dar vor trebui modificate în acelaş spirit şi legea contractelor de muncă şi legea pregătirii profesionale.

Au trecut peste ele ani de experienţe, au venit vremuri de fundamentale prefaceri sociale.

Vintilă F. Pantazopol

Odioasa crimă din Dolj

Un fiu sfărâmă capul mamei sale cu securea

Craiova, 16 Martie

In com. Bechet (Dolj) s'a săvârşit azi o înfiorătoare crimă, care a umplut de groază pe locuitori.

Nu se ştie încă în ce împrejurări, Costel Florescu a omorît pe mama sa, Adriana Florescu, sdrobindu-i capul cu lovituri de securе.

După odioasa lui ispravă, criminalul a dispărut.

Cadavrul nefericitei mame, a fost găsit cu securea înfiptă în cap, ca într'o bucată de lemn.

10 zile inchinate poeziei româneşti

In saloanele „Cartea Românească" s'a deschis Joi ciclul celor „10 zile închinate poeziei româneşti". A asistat, pe lângă un mare număr de scriitori, un public numeros

Moartea unui mare ziarist francez

E vorba de ziaristul Fernand Vanderem, care s'a născut la Paris, în 1864. După ce şi-a luat licenţa în filosofie, a debutat în presa parisiană la *Gil Blas, L'Echo de Paris, Le Journal,* etc.

A publicat romane de mare succes pe vremuri: *La Patronne,* (1891), *Le Tendre, Charlie, Le chemin de velours, Les Deux Reves,* dar mai ales *La Victime,* din care a făcut o piesă de teatru mai târziu, căci Vanderem a abordat şi teatrul cu acelaş succes, mai cu seamă în piesele *Les Fresnay, Le Calice, La Pente douce,* etc.

Fernand Vanderem, al cărui spirit curios prima tot ce era nou, a urmărit multă vreme şi de aproape romanul tânăr, poezia nouă şi toate tezele îndrăzneţe, despre care a scris o serie de cronici pe care le-a adunat în volume sub titlul *Oglinda literelor.*

In vremea din urmă a publicat o interesantă culegere de amintiri asupra vieţii literare şi mondene. Fernand Vanderem, care se interesa mult de operile rare şi preţioase, conducea din 1922 *Le bulletin du bibliophile,* întemeiat de Techener în 1840.

Vanderem a murit la vârsta de 75 de ani.

xXO●OXx

Din ţara Suediei

FILME PENTRU STRĂJERI

Cu concursul Străjii Ţării şi din iniţiativa Ligii româno-polono-suedeze, au rulat ieri dimineaţă în sala cinematografului Savoy, trei filme: „Din viaţa turistică a Suediei", „Cunoaşterea Suediei" şi filmul străjeresc „8 Iunie 1938".

La această manifestaţie de prietenie româno-polono-suedeză au participat: d. ministru al Suediei von Reuterswärdt cu d-na, d. ministru Teofil Sidorovici comandantul Străjii Ţării cu d-na, d. Kurt Allan de Belfrage secretarul legaţiei suedeze, membrii coloniei, însărcinaţii cu afaceri ai Danemarcei şi Poloniei, d-nii prof. G. Lefteriu membru de onoare al Ligii, prof. univ. Daraban, prof. I. Dongorozi, insp. gl. ad-tiv Avel Crudu şi maior Gavrilescu directori în Straja Ţării, maior Dimăncescu cd-tul Falangei străjerilor, colonel Sâmboteanu, prof. Tebeica, av. Lămbescu cu d-na, ing. Daraban şi prof. Horaţiu, preşedintele şi secretarul g-ral al Ligii româno-polono-suedeze, etc.

Inainte de prezentarea filmelor, a vorbit d. prof. G. Lefteriu, dând explicaţii străjerilor asupra Suediei, această minunată ţară, care de 130 ani n'a mai avut războaie, unde tronează liniştea constructivă, unde lumea preţueşte viaţa în aer liber, unde nu există neştiutor de carte şi de unde sărăcia a fost izgonită.

Cei peste 1000 străjeri şi străjere au avut astfel putinţa să cunoască aspecte dintr'o ţară un pitoresc neîntrecut, cu un popor cinstit şi cu dragoste de muncă.

xXO●OXx

Proectul pasagiului din calea Griviţei-linia ferată

Proectul definitiv al pasagiului superior din calea Griviţei, la intersecţia acesteia cu calea ferată Bucureşti-Constanţa, a fost întocmit de direcţia generală C. F. R. şi înaintat primăriei Capitalei pentru aprobare.

xXO●OXx

Dela comitetul avocaţilor stagiari

Comitetul avocaţilor stagiari, constituit în vederea desfiinţării examenului de definitivare, comunică următoarele:

In ziua de 15 c., d. ministru de justiţie Victor Iamandi a primit în audienţă pe avocaţii stagiari: Dem. T. Popescu şi Victor Clonaru, ce fac parte din comitetul de iniţiativă, care au înmânat d-lui ministru un memoriu documentat susţinând şi oral doleanţele noastre.

D. ministru Victor Iamandi a promis tot sprijinul, ca şi d. preşedinte al Uniunii avocaţilor din România, d. I. Gr. Perieţeanu.

S'au primit până acum adeziunile colegilor din barourile: Dolj, Constanţa, Târnava Mică, Ialomiţa, Bucovina, Ploeşti, Muscel, Teleorman, Caraş, Focşani, Soroca, Arad, Durostor, Piatra Neamţ, Argeş, Tecuci, Tulcea, Oradia, Buzău, Covurlui, Iaşi.

Colegii din celelalte barouri cari n'au trimis adeziunile sunt rugaţi insistent a ne trimite urgent pe adresa: Const. Popescu, pentru comitetul de iniţiativă, Baroul de Ilfov.

PICTORUL ST. LUCHIAN

AMINTIRI

de CONST. ARTACHINO

Ca unul care am fost în strânse legături de prietenie cu Luchian, nu pot lăsa să treacă, cu prilejul comemorării lui — mai cu seamă că eram hotărît încă de mult să pun la punct unele versiuni cari nu corespund realităţii, şi circulă prin gazete la anumite ocazii, pe seama lui.

Luchian n'a cunoscut mizeria, aşa cum s'a scris de atâtea ori; dimpotrivă, poseda o frumoasă moştenire dela părinţi, atât el cât şi fratele lui mai mic, Anibal. Cu timpul însă, îndemnat de o rudă ca să dea bani cu împrumut spre a-şi mări venitul, şi-a pierdut toată moştenirea. Norocul însă nu l-a părăsit, căci a început să câştige destul din pictură, pentru ca să nu ducă lipsă de nimic, ba chiar a putut să-şi cumpere un imobil în plin centru al Capitalei, pe care l'a lăsat moştenire rudelor, cari l-au îngrijit până la moarte.

Luchian, după ce a studiat câţiva ani în internatul Şeicaru din calea Rahovei, s'a înscris la şcoala de Belle-Arte, unde a urmat neregulat vreo trei ani. In

acelaş timp s'a înscris şi la clasa de flaut dela Conservator, dela care s'a retras după câţiva ani, mai cu seamă că şi pierduse şi flautul, distrat cum era. După aceea a plecat la München, unde n'a stat decât un an, şi unde, după propria lui mărturisire, n'a învăţat nici o boabă de nemţească.

Dela München s'a dus la Paris, unde, nici acolo n'a stat prea mult timp. La Paris îl întâlneam foarte rar, fiindcă nu şedeam în acelaş cartier şi fiindcă el se ţinea mult de sporturi şi de petreceri.

Când s'a stabilit definitiv în Bucureşti, cam prin anii 1892-93, a făcut două expoziţii, una personală, iar alta împreună cu Titus Alexandrescu, ambele în strada Regală.

In anul 1894, pe când ministru al instrucţiunii publice era Tache Ionescu, Luchian a înfiinţat primul Salon Oficial, la care, pe lângă el, au luat parte aproape toţi artiştii cari se aflau în ţară; dar, după 2 sau 3 ani de funcţionare Salonul a trebuit să fie desfiinţat. Cauza? Multele nemulţumiri, pricinuite de felul în care era condus.

După ce ne-am retras dela Salonul Oficial, Luchian, Vermont, Bogdan-Piteşti şi cu mine am înfiinţat „Salonul Artiştilor Independenţi", care şi-a deschis porţile chiar peste drum de Ateneu, şi în acelaş timp cu Salonul Oficial — expoziţia noastră s'a deschis cu mare tămbălău; a venit şi poliţia să se intereseze de oarece arborasem la toate ferestrele şi în balcon, steaguri roşii, pentru ca să ne manifestăm nemulţumirea de ceeace se întâmplase la Salonul Oficial.

Această asociaţie, sau Salon, n'a durat decât un an sau doi, şi am înfiinţat societatea „Ileana" sub conducerea aceluiaş comitet, completat cu următoarele persoane: Tache Ionescu, fost ministru; Nicu Filipescu, D. Neniţescu, Şt. Ciocârlan, arhitect; Const. Lahovary, Ion Bacalbaşa, ziarist; A. Obedenaru, publicist şi N. Brăiloiu. In singura expoziţie organizată de această societate, în strada Regală, alături de Hotel Union, Luchian îşi vindea tablourile cu toptanu — ieftin — numai ca să nu le mai ducă acasă. După câţiva ani de existenţă a dispărut şi această societate.

In anul 1901, doisprezece tineri artişti între cari şi Luchian, au înfiinţat societatea „Tinerimea Artistică" ce dăinueşte de 38 ani, şi cred că e singura de acest fel, care s'a menţinut atâtu timp fără cotizaţii.

Tin să adaog că, în momentul când ne-am retras dela Salonul Oficial, în 1895, ne-am dus la ministerul instrucţiunei publice, să reclamăm pe preşedinte, cu speranţa că lucrurile se vor aranja şi vom putea reveni.

Cum ne-a văzut ministrul Tache Ionescu, care ne cunoştea de mult, nici n'a aşteptat să deschidem gura că ne-a şi întrebat dacă avem de lucru. Noi, bineînţeles, am răspuns că n'avem. Atunci a chemat pe d. Nae Dumitrescu, actualul preşedinte al soc. „Tinerimea Română", pe atunci şeful construcţiunilor din ministerul instr. publice, şi l-a întrebat ce fond are disponibil, la care răspunzându-i că patru mii de lei, Tache Ionescu i-a spus să mandateze lui Luchian 1500 lei, el fiind mai bogat, iar mie 2500 lei, pentru care sumă să executăm în ulei, el 2 portrete iar eu 3 portrete ale Familiei Regale, pentru diferite şcoli secundare din ţară. Faptul acesta ne-a dezorientat cu totul şi n'am mai dat curs reclamaţiei noastre. Am părăsit ministerul în grabă, încântaţi de întorsătura lucrurilor.

Pe când era ministru al instrucţiei publice Sp. Haret, în anul 1897, am fost însărcinaţi să zugrăvim o parte din Catedrala dela Tulcea, nefiind fonduri suficiente pentru săvârşirea întregii lucrări. Mai târziu, sub alt guvern, a fost trimis un profesor de desen şi caligrafie dela un liceu, ca să termine zugrăveala bisericii, însă el a şters tot ce făcusem noi şi a zugrăvit-o din nou. Când ne-am dus la Tulcea, ca să începem lucrul, ajungând la debarcader, Luchian, care nu purta mustăţi, nu pentrucă n'ar fi vrut, dar fiind ciupit de vârsat, nu-i creştea, decât fire rare, poliţia ne-a luat drept actori, veniţi spre a da reprezentaţii teatrale.

Luchian era, după unii, idealist iar după alţii un „leneş distins", după mine, care l-am cunoscut mai bine ca toţi, era şi una şi alta, şi pe deasupra foarte distrat. Despre aceasta aş putea povesti multe, dar n'am să redau decât o singură întâmplare.

In şcoala de Belle-Arte, pe când eram amândoi elevi, îmi aduc aminte că, la un examen de anatomie, când răposatul profesor dr. Polizu i-a pus o întrebare, Luchian, care era mucalit, n'a făcut decât să tuşească odată, şi când profesorul l-a îndemnat să nu se grăbească, fiindcă mai are un minut, el a mai tuşit încă odată şi cu asta a terminat.

Luchian nu alegea subiectele, când urma să picteze ceva — numai să-i fi plăcut: fie că se inspira după natură, fie că se folosea de o ilustraţie, el, cu calităţile lui artistice, reuşia totdeauna.

Astfel, într'o dimineaţă, l-am găsit pictând nişte trandafiri roşii, de catifea, dela o pălărie a unei verişoare, puşi într'un vas pe masă. Intr'altă zi l-am găsit făcând un pastel după o cartă poştală, un ţăran cu carul cu boi. Altă dată, picta un tablou destul de mare, tot după o cartă poştală, reprezentând o familie de ţigani în faţa unui cort şi un măgăruş, pe care-l intitulase: „Vezi tu Stane, vine iarna!" De atunci, de câte ori începea frigul, când ne întâlneam între noi, prietenii lui, nu uitam să ne spunem: „Vezi tu Stane, vine iarna".

Luchian s'a prezentat şi la un concurs pentru catedra de desen şi pictură dela şcoala de Belle-Arte din Iaşi, concurs dela care s'a retras după câteva zile.

Câţiva ani înainte de sfârşitul vieţii, Luchian a căzut grav bolnav şi a trebuit să stea în casă, nemaiputând umbla.

In acea epocă a creiat el cele mai multe şi bune lucrări din cariera lui.

xXO●OXx

EXPOZIŢIA

CAROL POP DE SATMARY SE INCHIDE DUMINECĂ

Mare expoziţie Carol Pop de Satmary, deschisă sub Augustul patronaj al Majestăţii Sale Regelui, în sala facultăţii de arhitectură din str. Biserica Enei, — expoziţie cuprinzând 400 de lucrări, cari înfăţişează în cea mai desăvârşită formă de artă, momente istorice, moravuri şi obiceiuri, aşezăminte vechi, plaiurile Bucureştilor vechi, în decurs de aproape 100 de ani, — va fi închisă Duminecă seara, 19 c.

Orele de vizitare până Duminecă sunt între 10—13 şi 16—19.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului postal eticheta abonamentului expirat.

Aventurile profesorului „Nimbus"

de DAIX

COPYRICHT: KING FEATUR ES SINDICATE and „UNIVERSUL".

STIAŢI CĂ...

Desen de Grad.

ÎN ANUL 1648 TORICELI DIN TOSCANA, ELEVUL LUI GALILEU — INVENTEAZĂ BAROMETRUL
O NOUĂ STATISTICĂ ARATĂ CĂ PE ÎNTREG GLOBUL NOSTRU TRĂESC 800 MILIOANE LOCUITORI DE RASĂ ALBĂ REPREZENTÂND 50 LA SUTĂ DIN TOTALUL LOCUITORILOR DE PE GLOB
ÎN AUSTRALIA EXISTĂ O SPECIE DE CIUPERCI CARI DAU O LUMINĂ VERDE SUFICIENTĂ CA CINEVA SĂ POATĂ CITI O CARTE SAU UN ZIAR NOAPTEA
LA SCHANGAI (CHINA) LEGEA INTERZICE PLIMBAREA PE STRADĂ, BRAŢ LA BRAŢ